

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Mgr. M. P.**, zastoupený JUDr. Vratislavem Vlčkem, advokátem se sídlem Běluňská 258/68, Praha 9, proti žalovanému: **Policejní prezident**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2022, č. j. 9 Ad 8/2021 – 167,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2022, č. j. 9 Ad 8/2021 – 167, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ve věcech služebního poměru (dále též „*prvostupňový správní orgán*” nebo „*služební funkcionář*“) ze dne 8. 3. 2021, č. 205/2021, byl žalobce (příslušník Policie České republiky) propuštěn ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „*zákon o služebním poměru*“). Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 6. 2021, č. j. PPR-12640-10/ČJ-2021-990131, na základě odvolání žalobce změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že část výroku ve znění „*neboť porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženého jednání, které má znaky trestného činu přijetí úplatku dle ustanovení § 331 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen 'tr. zákoník'), spáchaného ve formě spolupachatelství dle ustanovení § 23 tr. Zákoníku*“ nově zní „*neboť porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženého jednání, které má znaky*

pokračujícího přečinu přijetí úplatku dle ustanovení § 331 odst. 1 a linei první zákona č. 40/2009 Sb., tr. zákoníku (dále jen 'tr. zákoní') a spáchaného ve formě spolupachatelství dle ustanovení § 23 tr. zákoníku a pokračujícího přečinu přijetí úplatku dle ustanovení § 331 odst. 2 tr. zákoníku“, v ostatních částech zůstal výrok prvostupňového rozhodnutí beze změn.

[2] Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů vyplynulo, že žalobce (bývalý vrchní komisař) nejméně v době od 19. 8. 2019 do 19. 3. 2020 vystavoval spolu s Ing. M. J. a Ing. I. M. (dále také „členové zkušební komise“) osvědčení o získání profesní kvalifikace „strážný, 68-008-E“ (dále též „osvědčení“) uchazečům, u kterých věděli nebo byli srozuměni s tím, že zkoušku, jejíž úspěšné složení je předpokladem získání osvědčení, nevykonali, neboť se jí nezúčastnili. Za tuto činnost získávali od samotných uchazečů či jiných osob, na jejichž přání osvědčení vystavovali, finanční prostředky ve smluvené výši v konkrétních případech tak, jak jsou specifikovány pod body 1 až 6 prvostupňového rozhodnutí.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 31. 8. 2022, č. j. 9 Ad 8/2021 – 167, jako nedůvodnou zamítl.

[4] Z napadeného rozsudku se podává, že skutkový stav byl mezi stranami nesporný (tedy, že se žalobce dopustil jednání popsáného v odstavci [2] shora). Sporné však bylo, zda žalobce mohl být na základě tohoto jednání propuštěn ze služebního poměru.

[5] Městský soud nejprve odkázal na relevantní právní úpravu, zejména pak na § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, který zakotvuje hmotněprávní podmínky pro propuštění policisty ze služebního poměru, jež musejí být splněny kumulativně. Jsou jimi porušení služebního slibu, zavrženíhodnost jednání, které musí mít znaky trestného činu, a ohrožení dobré pověsti bezpečnostního sboru. Městský soud konstatoval, že při splnění těchto podmínek zákon nedává rozhodujícímu služebnímu funkcionáři možnost volby, ale ukládá mu povinnost policistu propustit.

[6] Dále městský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména pak rozsudek ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 87/2014 - 65, publikovaný pod č. 3426/2016 Sb. NSS, konstatoval, že služební funkcionář při propuštění ze služebního poměru z důvodu dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru neposuzuje (ani nesmí posuzovat), zda byl spáchán trestný čin. Jeho úvaha se soustředí pouze na to, zda jednání má znaky trestného činu. Proto také rozhodnutí vydané v trestním řízení o tom, že nebyl spáchán trestný čin, není bez dalšího způsobilé prokázat nezákonnost rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru z důvodu dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

[7] V projednávané věci dle městského soudu této povinnosti správní orgány dostály; zabývaly se tím, zda jsou kumulativně splněny hmotněprávní podmínky pro propuštění žalobce dle shora uvedeného ustanovení zákona o služebním poměru, tedy i tím, zda jednání žalobce naplňuje znaky trestného činu, resp. pokračujícího přečinu přijetí úplatku dle § 331 odst. 1 alinea první trestního zákoníku, spáchaného ve formě spolupachatelství dle § 23 téhož zákona a pokračujícího přečinu přijetí úplatku dle § 331 odst. 2 trestního zákoníku. Městský soud také uvedl, že prvostupňový správní orgán při posuzování této otázky

pokračování

vycházel spisového materiálu, zejména trestního spisu GIBS (dodal, že přehled relevantních dokumentů je uveden na str. 7 až 36 prvostupňového rozhodnutí), jakož i doplnění spisového materiálu po zrušení prvního prvostupňového rozhodnutí, a vycházel i z relevantní judikatury Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu.

[8] Městský soud přisvědčil žalovanému v jeho závěru, že žalobci (a jiným členům zkušební komise) by náležela přijatá finanční plnění od uchazečů jen v případě, že by představovala úhradu za provedení zkoušky (tj. uchazeč by byl na zkoušku pozván, osobně se jí účastnil, jeho výkon by byl komisaři vyhodnocen atp.), tedy zkouška by skutečně proběhla a zkušebními komisaři by s její realizací vznikly výdaje, k jejichž pokrytí slouží úhrady od uchazečů dle § 17 odst. 7 zákona č. 179/2006 Sb., o uznání výsledků dalšího vzdělávání (dále jen „zákon č. 179/2006 Sb.“), ve spojení s § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Tak tomu v projednávané věci dle městského soudu nebylo, což ostatně ani žalobce nepopřel. Na podkladě zjištěného skutkového stavu tak neobstojí jeho obrana, že výše plnění byla stanovena v rozmezí cenové kategorie jiných autorizovaných osob, plnění byla evidována a zdaněna dle příslušných daňových předpisů a jedná se pouze o kvazidelikt ní jednání zakládající bezdůvodné obohacení. Městský soud zdůraznil, že žalobci ani ostatním členům zkušební komise žádné výdaje vzniknout nemohly, neboť s uchazeči bylo předem domluveno, že ke zkoušce nedojde, uchazeči se nedostaví a v rozporu s účelem zkoušky jejich vědomosti a znalosti nebudou ověřeny. Ze shora popsanych důvodů tak městský soud přisvědčil žalovanému, že finanční plnění od uchazečů bylo zvláštní formou neoprávněné výhody, na kterou neměl žalobce ani ostatní členové zkušební komise nárok, tedy úplatkem.

[9] Správní orgány dle městského soudu postupovaly v souladu se zákonem, jestliže v řízení o propuštění příslušníka podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru vycházely z důkazů, které byly provedeny v trestním řízení, v němž vystupoval žalobce v postavení obviněného (zejména pak z listin v trestním spise GIBS). Podstatné dle městského soudu bylo, že byly pořízeny v souladu se zákonem a do sféry správních orgánů se dostaly zákonným způsobem.

[10] Námitce žalobce, že svým jednáním neporušil služební slib a nedopustil se zavrženíhodného jednání ohrožujícího dobrou pověst bezpečnostního sboru, městský soud nepřisvědčil. Odkázal na správní rozhodnutí, v nichž byly tyto otázky detailně rozebrány a městský soud se s tam obsaženými závěry ztotožnil. Uvedl, že od policistů rozhodně nelze očekávat, že budou sami porušovat zákon a dopouštět se jednání, pro které jiné postihují. Takové jednání, které porušuje zákony, je zavrženíhodné o to více, vykazuje-li znaky trestného činu.

[11] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[12] Stěžovatel městskému soudu vytýká, že opakovaně v napadeném rozsudku uvádí, že přijal úplatek, přestože byl soud dle § 52 odst. 2 s. ř. s. vázán (byť zatím nepravomocnými) rozhodnutími Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 6. 2022

v jeho trestní věci, z nichž je zřejmé, že posuzované jednání stěžovatele není trestným činem. Dále má stěžovatel za to, že městský soud pochybil, jestliže se nevypořádal s jím odkazovanými rozhodnutími Obvodního soudu pro Prahu 4, ačkoli z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 87/2014 - 65 vyplývá, že městský soud byl povinen k nim přihlédnout. Dle stěžovatele se shora uvedeným pochybením souvisí také nesprávný procesní postup městského soudu – zamítnutí stěžovatelova návrhu na přerušení řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. do právní moci rozhodnutí v trestní věci stěžovatele, neboť výsledek trestního řízení může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé (§ 52 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Městský soud dle stěžovatele argumentoval v jeho neprospěch judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 14. 9. 2016, č. j. 10 As 61/2015 - 69, či ze dne 12. 9. 2018, č. j. 7 As 285/2018 - 30), ačkoli tam obsažené závěry hovoří v jeho prospěch. Dle stěžovatele nemůže například obstát závěr městského soudu v odstavcích 61 až 63 napadeného rozsudku, že správní orgány zvolily důvod k propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru za situace, kdy není v době rozhodování o propuštění ze služebního poměru zřejmé, zda bude pro dané jednání vedeno trestní řízení, případně, s jakým výsledkem bude ukončeno.

[14] Podle stěžovatele nenastaly ani okolnosti, jaké předvídá městským soudem zmiňovaný rozsudek NSS č. j. 7 As 285/2018 - 30. Dle tohoto rozsudku je postup podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru namíste zejména pokud hrozí, že trestní řízení nebude zahájeno nebo naopak bude ukončeno z důvodů, které nic nemění na tom, že jde o zavrženíhodné jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, resp. tehdy, jestliže jde o trestný čin, který je snadno a jednoznačně dokazatelný i v řízení o propuštění ze služebního poměru. Žádná z těchto situací však v případě stěžovatele nenastala. Stěžovatel uvádí, že prvostupňovému orgánu se tedy nabízela možnost vyčkat na výsledek trestního stíhání a do té doby jej zprostit výkonu služby, jak mu umožňuje § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru. V jeho věci neexistovaly žádné silné důvody, které by svědčily pro to, aby prvostupňový orgán přikročil přímo k propuštění stěžovatele ze služebního poměru, aniž by čekal na výsledek trestního řízení.

[15] V návaznosti na shora uvedené stěžovatel také namítá, že závěr městského soudu, dle něž všechny zjištěné skutkové okolnosti jednoznačně podporují záměr služebního funkcionáře postupovat podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, jako cestu nejprůběhavější, nejspolehlivější a nejefektivnější, neboť předpoklady pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru dle posledně zmíněného ustanovení zákona o služebním poměru byly splněny, je zjevně nesprávný a současně i nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a pro absenci argumentace ve vztahu k rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 4 v trestní věci stěžovatele.

[16] Stěžovatel také tvrdí, že skutečnost, že jeho jednání nemá znaky trestného činu, byla zjevná již v době, kdy bylo zahájeno jeho trestní stíhání a kdy na podkladě zahájeného trestního stíhání bylo rozhodnuto o zrušení jeho služebního poměru. Městský soud pak převzal „konstrukci“ správních orgánů, že se stěžovatel dopustil přijetí úplatku – neboť úplatkem je každý neoprávněný prospěch, tedy i přijetí odměny za zkoušku, na kterou neměl stěžovatel nárok, neboť zkouška nebyla provedena řádným způsobem. Současně

pokračování

stěžovatel městskému soudu vytýká, že nevzal v potaz, že byl od počátku kariéry řádně sloužícím policistou a trestní stíhání bylo vůči němu vykonstruováno, aby byl jako „nepohodlná konkurence“ vyloučen z bezpečnostního sboru.

[17] K otázce tvrzeného porušení služebního slibu stěžovatel uvádí, že služební slib má více etickou než právní povahu. Jednání, které je v rozporu s právními předpisy, je tak třeba posuzovat i s ohledem na tento slib, ale toliko ve smyslu korektivu určujícího společenskou škodlivost činu. Samotný vznik kázeňské odpovědnosti je nicméně třeba výlučně spojovat s porušením konkrétní služební povinnosti (nikoli jen služebního slibu). Z porušení právních předpisů, nikoliv služebního slibu, by proto měla vycházet také sankční opatření v oblasti personální, tedy i závěr o propuštění ze služebního poměru.

[18] Stěžovatel se pak vymezuje proti závěru městského soudu uvedeném v odstavci 76 napadeného rozsudku, v němž městský soud konstatoval, že stěžovatel se dopouštěl protiprávního jednání na hodnotách, které mu byly svěřeny ke správě a opatrování, neboť se přímo zpronevěřil úkolu Policie České republiky chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek dle § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky; dále jen „zákon o Policii“. K tomu stěžovatel uvádí, že nic neodcizil ani nezpronevěřil, nemohl se tak dopustit protiprávního jednání na hodnotách, jež mu byly svěřeny v rámci služebního poměru ke správě a opatrování. Činnost stěžovatele jako autorizované osoby pak nesouvisela s plněním jeho služebních povinností. Opakuje, že jeho jednání nikdy nevykazovalo znaky trestného činu a z povahy věci není ani zavrženíhodné (především s ohledem na to, že mu za jeho činnost jako autorizované osoby náležela úhrada). Stejně tak je nesprávný závěr městského soudu, že jakékoli jednání, které je v rozporu se zněním služebního slibu, představuje jeho porušení. Takový výklad je v rozporu s aktuálně zastávaným výkladem zákona ze strany teorie i aplikační praxe.

[19] Pokud jde o zavrženíhodnost jednání, stěžovatel tvrdí, že podle odborné praxe ani spáchání úmyslného činu nemusí být nutně vždy a za všech okolností jednáním zavrženíhodným. Ve smyslu rozsudku městského soudu ze dne 23. 10. 2015, č. j. 11 Ad 22/2014 - 49, publikovaného pod č. 3356/2016 Sb. NSS, je proto nutno zkoumat, zda stěžovatel nadále splňuje morální požadavky kladené na osobu policisty a v jaké míře mohlo dojít k ohrožení důvěry veřejnosti v důsledku nedodržení morálních a etických norem společnosti. Stěžovatel poukazuje na to, že se nezřekl své „správné odpovědnosti“ za porušení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, nicméně je přesvědčen, že jeho jednání nelze považovat za zavrženíhodné, a to navíc z důvodů, které zmiňuje městský soud v odstavci 76 napadeného rozsudku. Stěžovatel klade dotaz, zda může být zavrženíhodné jednání, jímž získal sumu nedosahující ani částky 3 000 Kč. V této souvislosti podotýká, že městský soud odmítl přihlédnout z důvodu neprokázanosti (ač se jedná o mediálně známou kauzu) k jeho odkazu na jednání náměstka krajského ředitele středočeské policie, který řídil služební motorové vozidlo, a byla mu dechovou zkouškou zjištěna přítomnost alkoholu 2,29 a 2,39 promile v krvi. Ač je poukazované jednání podstatně závažnější a společensky škodlivější než jednání stěžovatele, náměstek krajského ředitele středočeské policie byl pouze zproštěn služby a pobírá stále část svého platu.

[20] Stěžovatel považuje napadený rozsudek také za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Městský soud podle stěžovatele dostatečně neodůvodnil svůj závěr ohledně

ohrožení dobré pověsti policejního sboru, neboť jen odkázal na rozhodnutí správních orgánů. Shodně městský soud postupoval i v případě přezkumu rozhodnutí žalovaného v otázkách porušení služebního slibu a zavrženíhodnosti jednání stěžovatele, neboť rovněž pouze odkázal na rozhodnutí žalovaného nebo citoval z judikatury, aniž by odpověděl na výhrady stěžovatele uplatněné v jednotlivých žalobních bodech (zejména stěžovatel zmiňuje skutečnost, že jeho jednání od počátku nenaplněovalo znaky trestního činu, což plyne z trestních rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4). Městský soud se také nevypořádal s námitkou stěžovatele, že odposlechy, z nichž správní orgány vycházely, jsou absolutně neúčinným důkazem (v této souvislosti opakuje své žalobní argumenty týkající se tvrzení neúčinnosti tohoto důkazního prostředku); stěžovatel tvrdí, že městský soud jen odkázal na judikaturu, z níže plyne, že pokud se jedná o důkazy pořízené v souladu s trestním řádem, které mohou přispět k zjištění skutkového stavu věci, je služební funkcionář v souladu s § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru oprávněn čerpat relevantní skutková zjištění i z těchto důkazů. Podmínkou toho ovšem je, že se s nimi sám seznámí (provede je) a následně je ve svém rozhodnutí náležitě posoudí v souladu se zásadou volného hodnocení důkazu. Otázce rozporu těchto důkazů s trestním řádem se však městský soud nevěnoval. To samé platí o stěžovatelových námitkách týkajících se použití agenta (stěžovatel tvrdil, že se dopustil policejní provokace), k nimž městský soud nezaujal vůbec žádné stanovisko.

[21] Další vadou řízení je dle stěžovatele postup městského soudu, který dne 17. 8. 2022 odročil jednání za účelem přednesení konečných návrhů a vyhlášení rozhodnutí na 31. 8. 2022; při jednání dne 31. 8. 2022 ale již městský soud nedal účastníkům řízení žádný prostor pro přednesení konečných návrhů a pouze vyhlásil již připravené rozhodnutí. Tímto zkrátil práva účastníků řízení a zbavil stěžovatele práva zákonným způsobem působit na soud ve prospěch jím navrhovaného rozhodnutí. Popsaná vada představuje důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[22] Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatel jen opakuje námitky, které uplatnil ve správním řízení a řízení před městským soudem, a shrnuje závěry správních rozhodnutí a napadeného rozsudku.

[23] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem a považuje jej za přezkoumatelný. Nesouhlasí se stěžovatelem, že městský soud vycházel z nepřiléhavé judikatury (zejména pak rozsudku NSS č. j. 7 As 285/2018 - 30), resp. z ní nesprávně vyvodil pro stěžovatele nepříznivé závěry. Trvá na tom, že plnění přijaté od uchazečů mělo znaky přijetí úplatku ve smyslu § 334 odst. 1 trestního zákoníku, neboť se jednalo o neoprávněnou výhodu, na kterou stěžovatel neměl nárok. Z logiky věci nemohly stěžovateli vzniknout žádné výdaje, které by mu měly být pokryty, neboť bylo předem domluveno, že ke zkoušce nedojde. Navíc stěžovatel nepochybně věděl, že se nejedná o legální úhradu, protože si byl vědom toho, že zkouška neproběhne. Žalovaný dále uvádí, že trestní věc stěžovatele nebyla pravomocně skončena, a proto posouzení znaků trestného činu náleželo pouze správním orgánům a městskému soudu.

[24] Žalovaný dále zdůrazňuje, že ani zprošťující rozhodnutí v trestním řízení by automaticky neznamenalo, že důvod k propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru neobstojí. Podstatné pak je, že stěžovatel v řízení před městským soudem nepředložil žádné relevantní argumenty, které by svědčily o tom, že trestní soud

pokračování

zpochybnil zákonnost posouzení věci služebními funkcionáři. Stěžovatel předložil městskému soudu toliko protokol o hlavním líčení ze dne 29. 6. 2022, z něhož kromě způsobu rozhodnutí trestního soudu nevyplývají žádné relevantní skutečnosti; zejména z něj není patrný konkrétní důvod, pro který trestní soud nepovažuje jednání žalobce za trestný čin přijetí úplatku. Žalovaný v této souvislosti také opakuje, že pro posouzení naplnění podmínek pro propuštění příslušníka ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru je stěžejní, zda jednání příslušníka vykazuje znaky trestného činu, nikoliv zda je trestným činem, přičemž toto posouzení je činěno v návaznosti na splnění dalších zákonných podmínek, jimiž jsou porušení služebního slibu, zavrženíhodnost jednání příslušníka a ohrožení dobré pověsti bezpečnostního sboru. Posouzení trestního soudu tak nemůže mít přímý vliv na rozhodování služebního funkcionáře v řízení o propuštění příslušníka ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Městský soud proto dle žalovaného postupoval správně, pokud zamítl stěžovatelův návrh na přerušení řízení do pravomocného skončení trestního řízení ve věci stěžovatele.

[25] Dále žalovaný uvádí, že při jednání konaném dne 17. 8. 2022 nebylo výslovně hovořeno o závěrečných návrzích, nicméně „z kontextu celého ústního jednání“ je patrné, že stěžovatel i žalovaný své konečné návrhy učinili.

[26] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel předkládá Nejvyššímu správnímu soudu rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 52 T 160/2021, který mu byl doručen po podání kasační stížnosti, jímž byl podle § 226 odst. písm. b) trestního řádu zproštěn obžaloby. Dále stěžovatel předkládá soudu usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 52 T 160/2021, o postoupení věci Ministerstvu vnitra k projednání v přestupkovém řízení. Uvádí, že trestní soud mimo jiné konstatoval, že stěžovatel byl jako autorizovaná osoba mnohdy nepečlivý, práci si ulehčoval a nekonal ji vždy s organizačními pokyny, jeho jednání však nevykazovalo znaky trestného činu přijetí úplatku. Dále se zde podává, že jednotlivým uchazečům o certifikáty byly vydány příjmové doklady, které se zpravidla v případě vědomého přijetí nelegální úhrady nevydávají; stěžovatel uchazečům nenabídl získání certifikátu bez vykonání zkoušky s výměnou za finanční protiplnění; rovněž se nestalo, že by uchazeči, kteří zkoušku nevykonali, platili vyšší částku než ti, kteří ji absolvovali atd.

[27] Stěžovatel městskému soudu vytýká, že i přes shora uvedené argumenty shledal v jednání stěžovatele znaky přijetí úplatku, i když nevyplývaly ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování nalézacího i odvolacího orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dále stěžovatel opakuje, že ačkoli byl městský soud vázán zprošťujícím rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 a usnesením tohoto soudu o postoupení trestní věci Ministerstvu vnitra, sám v napadeném rozsudku nepřipustně seznal stěžovatele vinným přijetím úplatku a spácháním přečinu přijetí úplatku.

[28] Žalovaný ve vyjádření k doplnění kasační stížnosti opakuje, že zprošťující rozhodnutí vydané v trestním řízení neznamena automaticky, že důvod k propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru neobstojí. Stěžovatel však bez „jakékoliv sebereflexe“ v doplnění kasační stížnosti opět toliko odkazuje na rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4, aniž by blíže odůvodnil, proč závěry rozhodnutí vydaných v jeho trestní věci zpochybňují zákonnost jeho propuštění

ze služebního poměru. Kromě toho žalovaný opakuje, že se městský soud nemohl vypořádat s obsahem rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4, neboť tato rozhodnutí nebyla v době jeho rozhodování o žalobě pravomocná.

[29] Stěžovatel dne 7. 3. 2024 zaslal Nejvyššímu správnímu soudu usnesení Ministerstva vnitra ze dne 5. 3. 2024, č. j. MV- 33815-2/OBVV-2024. Tímto usnesením byla odložena přestupková věc stěžovatele a dalších členů zkušební komise.

[30] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[31] Kasační stížnost je důvodná.

[32] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, a to i bez námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozsudku je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 - 71; všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz).

[33] Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů mimo jiné proto, že se městský soud nevypořádal s rozhodnutími Obvodního soudu pro Prahu 4 v jeho trestní věci. Městský soud tak dle stěžovatele pominul, že jeho jednání od počátku nevykazovalo znaky trestného činu přijetí úplatku, a proto také nemohl být propuštěn ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

[34] Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že stěžovatel v průběhu řízení před městským soudem tvrdil, že Obvodní soud pro Prahu 4 v trestním řízení vyslovil závěry, které zpochybňují zákonnost posouzení služebního funkcionáře ohledně naplnění podmínek pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Jelikož v době rozhodování městského soudu o žalobě stěžovateli dosud nebylo doručeno písemné vyhotovení zprošťujícího rozsudku (a městský soud nevyhověl jeho návrhu na přerušování řízení do pravomocného skončení řízení v jeho trestní věci), snažil se zpochybnit závěry správních orgánů ohledně naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu přijetí úplatku alespoň předložením protokolu o hlavním líčení.

[35] Městský soud v odstavci 51 napadeného rozsudku uvedl, že „*provedl důkaz protokolem o hlavním líčení ze dne 29. 6. 2022 (čl. 155 až 159 soudního spisu) o vyhlášení rozsudku, kterým byl žalobce (a ostatní členové zkušební komise) dle § 226 písm. b) trestního řádu zproštěn obžaloby z přečinu přijetí úplatku dle § 331 odst. 2 trestního zákoníku (poznámka soudu-skutek vymezený pod bodem 3 žalobou napadeného rozhodnutí- ve vztahu k uchazeči F.*

pokračování

Č.), neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Dále z protokolu vyplynulo vyhlášení usnesení, kterým byly zde vymezené skutky (poznámka soudu – skutky pod bodem 1, 2, 4, 5 a 6 žalobou napadeného rozhodnutí - ve vztahu k uchazečům Z. R., J. N., J. Č., Ing. J. H. a agentovi) dle § 222 odst. 2 trestního řádu postoupeny k projednání Ministerstvu vnitra, neboť uvedené skutky nejsou trestným činem, avšak mohly by být posouzeny jako přestupek dle § 24a odst. 1 písm. b), c) zákona č. 179/2006 Sb. Žalobce (a ostatní členové zkušební komise) se vzdal práva odvolání a souhlasil s vyhotovením rozhodnutí bez písemného odůvodnění, státní zástupce podal odvolání proti všem výrokům rozsudku a stížnost proti usnesení“ (zvýraznění přidáno).

[36] Z napadeného rozsudku tedy vyplývá, že městský soud sice důkaz protokolem o hlavním líčení provedl, již jej ale nehodnotil. Absence úvahy o hodnocení provedeného důkazu městským soudem, který stěžovatel navrhl k prokázání své klíčové žalobní argumentace založené na tom, že jeho jednáním nemohly být naplněny znaky trestného činu přijetí úplatku, neboť trestní soud dospěl k závěru, že v obžalobě uvedený skutek není trestným činem, zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[37] Jak je uvedeno výše, v projednávané věci byl stěžovatel ze služebního poměru propuštěn dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, který stanoví, že *příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru*. Pro naplnění uvedených kumulativně stanovených podmínek propuštění dle citovaného ustanovení tedy jednání příslušníka sice nemusí být nutně shledáno trestným činem v trestním řízení, ale musí jím být porušen služební slib, být zavrženíhodné, způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru a především mít znaky trestného činu.

[38] V řízení o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru sice není rozhodující, zda dotýčný příslušník v trestním řízení byl či nebyl odsouzen, ale k návrhu příslušníka je vždy nutno zohlednit případný závěr trestního soudu ohledně toho, zda jednání naplňovalo znaky skutkové podstaty trestného činu či nikoliv. Jak je popsáno shora, v projednávaném případě městský soud této povinnosti nedostál, ačkoli závěry soudu v trestním řízení byly způsobilé zpochybnit zákonnost propuštění stěžovatele ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

[39] Z vícekrát zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 87/2014 - 65 navíc vyplývá, že „[j]e-li obžalovaný zproštěn obžaloby dle § 226 odst. 1 písm. b) trestního řádu (jak tomu bylo v případě stěžovatele – pozn. NSS), tj. protože v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, je pravděpodobné, že v trestním řízení bylo hodnoceno, zda jednání má znaky trestného činu. [...] Pro rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru sice není rozhodnutí soudu o vině v trestním řízení předběžnou otázkou, která musí být zodpovězena a na které rozhodnutí vždy závisí, ale i posouzení uvedené v odůvodnění rozhodnutí, zda jednání, pro které došlo k propuštění ze služebního poměru naplňuje znaky trestného činu, je vzhledem k autoritě soudu v trestním řízení natolik významné, že musí být k případnému návrhu propuštěného příslušníka zváženo v každé fázi jakéhokoli řízení, v němž je otázka naplnění skutkové podstaty

trestného činu relevantní.“ Závěry judikovaného případu tedy dokládají, že protokol o hlavním líčení (z něž byl patrný výrok rozsudku trestního soudu) měl městskému soudu indikovat, že písemné vyhotovení zprošťujícího rozsudku s odůvodněním může sloužit k prokázání klíčové žalobní argumentace stěžovatele, která byla způsobila zvrátit rozhodnutí městského soudu.

[40] Se shora popsanou těžkou vadou řízení spočívající v absenci hodnocení provedeného dokazování městským soudem souvisí také to, že městský soud pochybil, pokud nevyhověl návrhu stěžovatele na přerušení řízení do pravomocného skončení řízení v jeho trestní věci s poukazem na to, že řízení o propuštění ze služebního poměru je řízením samostatným, v němž je rozhodné pouze to, zda byly splněny podmínky pro propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Jak vyplývá z výše uvedeného (zejména pak z vícekrát odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 87/2014 - 65), závěry soudu v trestní věci stěžovatele byly způsobily vyvrátit zjištění správních orgánů, že jednání stěžovatele naplnilo znaky trestného činu přijetí úplatku, a proto s ohledem na splnění zbylých zákonných předpokladů mohl být propuštěn ze služebního poměru. Pokud městský soud nevyčkal, než bude trestní věc stěžovatele pravomocně skončena, nemohl s odkazem na konkrétní závěry trestního soudu posoudit, zda je jimi zpochybněna zákonnost samotného propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, neboť jednáním stěžovatele nebyly naplněny znaky trestného činu přijetí úplatku.

[41] Povaha shledaných vad vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval zbylými kasačními námitkami. Pokud není postaveno najisto, zda jednání stěžovatele naplnilo znaky uvedeného trestného činu, není třeba se zabývat zbylými podmínkami pro propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, neboť je třeba, aby byly naplněny kumulativně.

[42] Nejvyšší správní soud proto rozsudek městského soudu z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta první s. ř. s.). V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[43] Povinností městského soudu bude dostatečně a přezkoumatelným způsobem vypořádat námitku stěžovatele, že jeho jednání nemohlo naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu přijetí úplatku, neboť byl v jeho trestní věci zproštěn obžaloby. Zejména pak z jeho rozhodnutí musí být patrné hodnocení důkazů navržených stěžovatelem k této otázce. Jelikož byla trestní věc stěžovatele v průběhu řízení o kasační stížnosti pravomocně skončena, povinností městského soudu bude poučit účastníky řízení o možném uplatnění návrhů na doplnění dokazování (zejména pak trestními rozhodnutími, která stěžovatel zaslal Nejvyššímu správnímu soudu v průběhu řízení o této kasační stížnosti). Pokud takové důkazy budou navrženy a provedeny, městský soud bude hodnotit jejich význam z pohledu otázky, zda jednání stěžovatele naplnilo znaky trestného činu přijetí úplatku.

[44] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu